

Wicked Skills

Je wordt als (organisatie-) coach, verandermanager of adviseur in de praktijk uitgedaagd om je weg te vinden in steeds veranderende organisaties en complexe veranderprocessen. Volgens Rudy Vandamme is het niet langer voldoende om getraind te zijn in individuele coaching, teamcoaching, vraagtechnieken, feedback geven, vergadertechnieken of onderhandelingstechnieken. Je moet je weten te positioneren in veranderkundige processen, relaties en een intern netwerk op kunnen bouwen en van daar uit je rol en invloed pakken. Invloed pak je soms door subtiële, coachende interventies en dan weer door radicaler patronen in (project-)teams te duiden en te kraken.

Om als organisatieadviseur of coach een ontwikkelvraagstuk in deze context aan te pakken heb je volgens Vandamme een aantal 21e-eeuwse vaardigheden nodig. Die noemt hij Wicked Skills. Onder andere heb je dieper inzicht nodig in de systemische complexiteit en de krachtenvelden die spelen in organisatieontwikkeling. Ook heb je een ontwikkelingsgerichte mindset en vastberadenheid in je handelen nodig: constructief denken, netwerken, creatief & spelend interveniëren, patronen kraken zonder te manipuleren. Je bent daarbij gericht op betere samenwerking en het scheppen van een betere wereld lerend. Je leert anderen zinvol bezig te zijn en zet in al je activiteiten en interventies bewust je persoonlijke waarden en overtuigingen in.

De tien Wicked Skills

Vandamme benoemt deze Wicked Skills in wat wetenschappelijke taal als volgt:

1. Levenslang leren en ontwikkelen, inbegrepen je persoonlijke ontwikkeling.
2. Je professionele identiteit meerstemmig kunnen communiceren.
3. Triadisch dialogiseren als basispatroon van samenwerking.
4. Lateraal denken en processen van het onbewuste toevoegen.
5. Ontwikkeling gelaagd structureren en leren schakelen tussen lagen.
6. Patronen benoemen en onder zelfsturing brengen.
7. Complexiteit op een ontwikkelingsgerichte manier aanvliegen.
8. Diversiteit bewust valoriseren binnen gemeenschappelijke grotere doelen.
9. Meesterschap in interpersoonlijke beïnvloedingstechnieken.
10. Werken vanuit wijsheid, paradoxen en ethiek.

Als je de tien vaardigheden vertaalt naar je eigen praktijk als (organisatie-)coach dan zou dat er als volgt uit kunnen zien:

- Je werkt continu aan je eigen ontwikkeling, bent je bewust van je eigen patronen en persoonlijkheid en maakt in je begeleiding gebruik van je eigen levenservaring en

-wijsheid.

- Je kent je verschillende rollen en weet deze effectief in te zetten en bewust vanuit deze rollen je communicatie aan te passen ('Meerstemmig communiceren').
- Je bent vaardig in het doen van een krachtenveldanalyse binnen de context waarin je werkt en je weet teams en managers te contracteren binnen de context van het proces van organisatieontwikkeling en het werken aan hogere doelen. Dit doe je consequent alvorens je begint met coachen.
- Je kunt individueel coachen binnen groepsverband, je hanteert het model van de 'triadische dialoog', en bent daarbij van nature gericht op het samen onderzoeken en het versterken van iemands authenticiteit. Daarnaast en je gericht op het terugbrengen van leven en menselijkheid in teams.
- Je bent vaardig in systemisch observeren en reflecteert op patronen in mensen, teams en organisaties. Je weet daarbij specifiek verbanden te leggen tussen de verschillende lagen in het systeem en ieders eigen verantwoordelijkheid, (on)bewuste bijdrage en persoonlijke regie.
- Je weet mensen en teams uit te dagen om buiten de eigen comfortzone te treden, te experimenteren, waarbij je aanstuurt op planmatigheid in het leerproces en je weet hoe je de onderlinge verschillen in teams kunt benutten t.b.v. hogere ontwikkeldoelen.

Reflectie

Maak nu voor jezelf de balans op, op basis van de bovenstaande zes punten: hoe doe jij dat? Zet daartoe naast zelfreflectie ook eens intercollegiale Feed Forward als hulpmiddel in. Je kunt ook de onderstaande uitspraken als toetssteen gebruiken en bij elke uitspraak benoemen in hoeverre die uitspraak van toepassing is en waaruit dat precies blijkt.

1. Ik ken mijn eigen talenten en uitdagingen, mijn dromen en ambities en kan deze kort en bondig verwoorden voor mezelf en een ander.
2. Ik besef me dat ik verschillende rollen heb en kan die situationeel inzetten. Ik voorkom proactief rolverwarring, waar de kans bestaat dat deze optreedt.
3. Ik kan goed samenvatten, open en reflectieve vragen stellen en mensen aan het denken zetten.
4. Ik leer en ontwikkel mijzelf op het valk van kennis/wijsheid, humor en spel.
5. Ik kan trends, invloeden en ontwikkelingen die in de samenleving aan de orde zijn vertalen naar de belevingswereld van mijn klanten.
6. Ik zie de patronen in mensen en organisaties, ik kan ze benoemen en ook op patroonniveau feedback geven.
7. Ik toon persoonlijk leiderschap en neem initiatieven om ontwikkeling te brengen in de teams en organisaties waar ik werk. Zo maak ik een verschil binnen de grotere gehelen waar ik deel van uit maak.
8. Ik kan met een verscheidenheid aan mensen contact leggen en relaties opbouwen.

9. Ik kan mezelf in netwerken goed positioneren.

10. Ik zoek de verschillen op in gesprekken en adresseer deze, omdat ik weet dat juist in deze verschillen creativiteit schuilt en dit ontwikkelmogelijkheden biedt.

Bron

Wil je meer weten over Wicked Skills, kijk dan op deepevolvement.com.